

αὐτὸ ζῶν ὁ Κάρολος ἀπὸ τοῦ 697 μέχρι τοῦ 814 ὅτε ἀπέθανε.

Τὰ λείψανα ταῦτα ἀφαιρεθέντα κατὰ τὴν πρώτην γαλλικὴν ἐπανάστασιν ἀπὸ τοῦ Ἀκουισγράνου ἀπεδόθησαν εἰς τὴν πόλιν αὐτὴν ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος τὸ 1804. Ὁ δὲ κληρὸς εἰς εὐγνωστόν νην ἐδώρησατο αὐτῷ τὸ φυλακτήριον, τὸ ὁποῖον ἐκληρονόμησε Ναπολέων ὁ Γ'.

Περίεργος τῶντι ἡ τύχη τοῦ φυλακτηρίου αὐτοῦ! Αὐτὸ ὑπάρχει ἡ αἰτία, οὕτως εἰπεῖν, τῶν σταυροφοριῶν· διότι ἐπὶ τῆς κατοχῆς αὐτοῦ καὶ τῶν κλειδῶν τοῦ Ἀγίου Τάφου ἐστήριζαν οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας τὰς ἀξιώσεις των ἐπὶ τῶν ἁγίων τόπων καὶ τὰ δικαιώματά των τοῦ νὰ ὑπερασπίζωνται τοὺς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ὁμοθρήσκους αὐτῶν. Ταρὲν μετὰ ταῦτα ἐπὶ τριακόσια ἔτη, ἀνευρέθη τὴν δωδεκάτην ἐξατονταετηρίδα, καὶ μετὰ ἑπτακόσια ἄλλα ἔτη περιῆλθεν εἰς χεῖρας τοῦ μεγίστου τῶν ἀνδρῶν τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων, μετὰ δὲ τοῦτο εἰς τὸν κληρονόμον τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ θρόνου αὐτοῦ.

ΑΘΛΟΘΕΣΙΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ.

—ο—

Ἐφάμιλλος τῶν ΚΚ. Ἀμβρ. Ράλλη καὶ Κωνστ. Τσοκάνου κατὰ τε τὸ φιλογενές καὶ τὸ φιλόμουσον, ὁ Κ. Ἀλέξανδρος Κοντόσταυλος, νῦν ὑπουργὸς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, ἠλλοθέτησεν ἀγῶνα ἐνίκυστον, σκοπὸν ἔχοντα τὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς γλυπτικῆς, τῆς ζωγραφικῆς, καὶ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς. Καὶ περὶ μὲν τοῦ ἀγῶνος τούτου ἀποχρώντως γίνεται λόγος ἐν ταῖς ἐφεξῆς δύο ἐπιστολαῖς· ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν νὰ ἐπαινέσωμεν οὐ μόνον τὴν φιλοπατρίαν τοῦ ἀθλοθέτου, ἀλλὰ καὶ τὴν σύνεσιν ἣτις ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀντικειμένου. Διότι, ἐπειδὴ ἡ πρόοδος τῶν τεχνῶν παρ' ἡμῖν δὲν ἐγένετο ἀνάλογος πρὸς τὴν πρόοδον τῶν γραμμάτων, πᾶσα ἐνίσχυσις δεδομένη εἰς αὐτὰς εἶναι βεβαίως ἐθνικὴ εὐεργεσία.

Εἶθε καὶ ἄλλοι μιμηθῶσι τὸ παράδειγμα τοῦ Κ. Ἀλ. Κοντοσταύλου!

«Τῷ Κ. Ανα. Κωνταρτζόγλου,
Διευθυντῇ τοῦ Πολυτεχνείου.

« Ὁ πολιτισμὸς εἶναι ἡ ὑπεροχὴ τοῦ πνεύματος ἐπὶ τῆς ὕλης, ἡ μᾶλλον, εἶναι τὸ πνεῦμα δαμάζον καὶ ἰθύνον τὴν ὕλην, βιάζον αὐτὴν νὰ ὑπηρετῇ τοὺς ὑψηλοὺς σκοποὺς τῆς θρησκείας καὶ τῆς καλῶς συν-

τεταγμένης πολιτείας. Καὶ αἱ ὠραῖαι τέχναι, ἔχουσαι καὶ αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς τὸ μέγα αὐτὸ χάρισμα, εἴτε ὡς ἀνεγείρουται ναοὺς ἀσιερωμένους εἰς τὸν Κύριον, ἢ ἄλλα δημόσια οἰκοδομήματα, ἢ ὡς ἀπαθανατίζουσαι διὰ γλυτῆς ἢ γραφῆς τοὺς θνητοὺς χαρὰς τοῦ προσώπου τῶν εὐεργετῶν τῆς ἀνθρωπότητος, συντρέχουσιν εἰς τὴν διατήρησιν καὶ λαμπρότητα τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ ἑποίου εἶναι γεννήματα.

« Τὸ ἔθνος ἡμῶν, μόλις λαβὼν τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ, ἠέλητε διὰ τῶν κυβερνήσεων του νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐπάνοδον καὶ διαδοσιν τῶν ἱερῶν τεχνῶν εἰς τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν πατρίδα. Τὸ σχολεῖον τῶν τεχνῶν, καθιδρυθὲν πρό τινας χρόνους, εἶναι τρανὸν δείγμα τῆς τάσεως τοῦ ἔθνους ἡμῶν πρὸς τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησίν του, καὶ τοῦ πόθου ὃν ἔχει νὰ σιγκαταταχθῇ μετὰ τῶν πλέον πεπολιτισμένων ἐθνῶν τῆς ἐποχῆς ἡμῶν. Ὁρμώμενος ἐκ τούτων τῶν σκέψεων, καὶ παρατηρῶν τὸν ὀργανισμόν καὶ τὰς ἀνάγκας τοῦ Πολυτεχνείου, ἔκρινα διὰ τῶν ἀσθενῶν μου μέσων νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἐν ταῖς ὠραῖαις τέχναις μικρὰν ἐμψύχωσιν τῶν νέων μαθητῶν διὰ τοῦ ἐπομένου διαγωνισμοῦ.

1) Νὰ γίνηται διαγωνισμὸς τῶν μαθητῶν τῆς γλυπτικῆς, ζωγραφικῆς, καὶ ἀρχιτεκτονικῆς ἀπὸ τοῦ 1855 μέχρι τέλους τοῦ 1860 ἔτους κατὰ τὴν ἐξῆς τάξιν·

Τὸ 1856, Ζωγραφικῆς (ἐλαιογραφία).

» » Γλυπτικῆς (πρόπλασμα ἐκ γύψου).

Τὸ 1857, Ζωγραφικῆς (ἐλαιογραφία).

» » Γλυπτικῆς (πρόπλασμα ἐκ γύψου).

Τὸ 1858, Ἀρχιτεκτονικῆς (σχέδιον ἀρχαίου μνημείου ὑδροχρωματισμένον).

» » Ζωγραφικῆς (ἐλαιογραφία).

Τὸ 1859, Ἀρχιτεκτονικῆς (ὁμοίως).

» » Γλυπτικῆς (ὁμοίως).

Τὸ 1860, Ἀρχιτεκτονικῆς.

» » Γλυπτικῆς ἐπὶ ξύλου.

οἱ δὲ δύο κατ' ἔτος ἀριστεύσαντες εἰς αὐτὰς νὰ λαμβάνωσι βραβεῖον ἑλαττος ἀνὰ δραχμ. χιλίας (1000).

β.) Οἱ διαγωνιζόμενοι πρέπει νὰ ᾔναι ἐξ ἐκείνων, οἵτινες ἠκολούθησαν τὰ μαθήματα τῆς τέχνης ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ, καὶ διηγωνίσθησαν κατὰ τὰς ἐτησίους διαγωνισμοὺς τοῦ Πολυτεχνείου.

γ.) Ἡ ἡλικία τῶν διαγωνιζομένων δὲν πρέπει νὰ ὑπερβαίῃ τὰ τριάκοντα τρία ἔτη.

δ.) Οἱ ἀγωνοδίκαι θέλουν σύγκεισθαι ἐκ τῶν διδασκάλων τῶν τεχνῶν, προεδρεύοντος, τοῦ Διευθυντοῦ, καὶ ἐκ τοῦ καθηγητοῦ τῆς αἰσθητικῆς (κλάδου τῆς φιλοσοφίας) τοῦ Πανεπιστημίου Ὁθωνος. Ὁ Κ. Διευθυντὴς δύναται νὰ προσλάβῃ εἰς τὴν ἀγωνοκριτικὴν ἐπιτροπὴν καὶ τινας ἐκ τῶν παρεπιδημούντων τεχνιτῶν ἐγνωσμένης ἱκανότητος.

Ἡ δὲ δίκη θέλει γίνεσθαι ἐν κοινῇ ὁλῶν τῶν ἀγωνιζομένων συνεδριάσει καὶ συζητήσει, μεθ' ἣν γίνεται ψηφοφορία· ἐν δὲ ἰσοψηρίᾳ διανέμεται τὸ βραβεῖον εἰς τοὺς ἰσας ψήφους τυχόντας. Ἄν τυχὸν ἡ Διεύθυνσις νομίσῃ ἀναγκαῖον νὰ ἀναβῇ καὶ εἰς τινα ξένην ὁλοσχερῶς ἐπιτροπὴν τὴν

κρίσιν τῶν ἔργων, δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, ἀφοῦ προηγουμένως προσκαλέσῃ τὰ μέλη τῆς ῥηθείας ἐπιτροπῆς, καὶ αὕτη ἐγκρίνῃ διὰ πλειονοψηφίας τὴν καθυποβληθεῖσαν εἰς τὴν κρίσιν τῆς γνώμῃν αὐτοῦ.

ε.) Τὸ θέμα τοῦ διαγωνισμοῦ προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἀγωνοθέτου τῇ ἐγκρίσει τοῦ Διευθυντοῦ, ὑπὸ τοῦ ὁποίου καὶ δημοσιεύεται πρὸ ἐξ τούλάχιστον μηνῶν τῆς ἐτησίας τελετῆς τοῦ Πολυτεχνείου.

ς.) Τὸ βραβευθέν ἔργον μένει ἰδιοκτησία τοῦ Πολυτεχνείου, φέρον τὸ ὄνομα τοῦ ἀριστεύσαντος καὶ τὸ ἔτος.

ζ.) Τὸ ποσὸν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν θέλει παραῖδεσθαι εἰς τὴν Διευθυντὴν τοῦ Πολυτεχνείου κατὰ τὴν ἀρτισθησαμένην ὑπὸ εἰδικοῦ προγράμματος ἡμέραν.

ἢ Τὰ ἔργα τελειωθέντα παραδίδονται ὅκτῳ ἡμέρας τούλάχιστον πρὸ τῆς κρίσεως.

θ.) Μηδενὸς ἔργου τυχόντος ἀξιοβραβεύτου, τὸ ποσὸν τῶν δύο χιλιάδων δραχμῶν θέλει δαπανᾶσθαι πρὸς ὄφελος τοῦ Πολυτεχνείου, κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ Διευθυντοῦ.

Σκοπὸς τῆς συστάσεως τοῦ βραβείου τούτου εἶναι ἡ κατὰ δύναμιν συνδρομὴ καὶ ἐνθάρρυνσις τῶν ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ νέων σπουδαστῶν τῆς καλλιτεχνίας τῶν τε ἐκ τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος καὶ τῶν ἑξωθεν.

Ἐλπίζω, κύριε Διευθυντά, ὅτι τὸ ἀγωνοθέτημά μου θέλει ἐπιδοκιμασθῇ παρ' ὑμῶν, καὶ ὅτι κατὰ συνέπειαν θέλετε λάβει τὰ πρόσφορα μέτρα πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις.

Τῇ 27 Ὀκτωβρίου, 1855.

Ὁ γράφων Σας

Α. ΚΟΝΤΟΣΤΑΤΙΔΗΣ.

—ο—

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.

Φιλογερέστατε Κύριε!

Ἀποκρινόμενος εἰς τὸ δωρητήριον ὑμῶν ἔγγραφον, διὰ τοῦ ὁποίου συνιστᾶτε ἐν τῷ ἡμετέρῳ σχολεῖῳ τῶν τεχνῶν ἐπὶ πενταετίαν, ἀπὸ τοῦ 1856 μέχρι τοῦ 1860, ἐτήσιον διαγωνισμὸν ἐπὶ βραβείῳ δύο χιλιάδων δραχμῶν, ἀπονέμω πρὸς ὑμᾶς τὰς ἐγκαρδίους εὐχαριστίας ἀπάντων τῶν μελῶν τοῦ σχολείου, ἕνεκα τῆς γενναίας ταύτης προσφορᾶς, καὶ ἐκπράζω ὑμῖν τὴν ἀπειρον εὐγνωμοσύνην τῶν μαθητευόντων καὶ μαθητευσάντων ἐν αὐτῷ. Ἡ ὑμετέρα αὕτη γενναία προσφορὰ θέλει βεβαίως συντελέσει εἰς τὴν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ πατρίδι πρόσδοον τῶν καλῶν τεχνῶν, ἀνάρριπίζουσα τοὺς θιασώτας αὐτῶν εἰς εὐγενὴ ἀμιλλαν, βραβεύουσα τὴν ἀξίαν, καὶ ἀναπτύσσουσα τὴν αἰσθησιν τοῦ καλοῦ, ἥτις ὡς ἀρχὴ τῆς καλλιτεχνικῆς ἐνεργείας τῶν πραγόνων ἡμῶν, παρήγαγε τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα ἀριστουργήματα, τῶν ὁποίων τὰ λείψανα θαυμάζονται μέχρι τῆς σήμερον, καὶ ἴστανται ὡς φανοὶ φωταγωγοῦντες ἐτι καὶ νῦν τὸν νέον πολιτισμόν. Ἄν καὶ ἡ καλλιτεχνία φαίνεται

ὅτι ἔχει ἴδιον ἀντικείμενον τὸ καλόν, συντελεῖ ὅμως οὐχ ἥττον εἰς τὴν πνευματικὴν τῶν ἀνθρώπων καθόλου ἀνάπτυξιν, ἡθοποιεῖ καὶ ὁδηγεῖ αὐτοὺς εἰς τὴν ἀρετὴν, ἐξευγενίζουσα καὶ ἐξημερόνουσα τὰ ἦθη. Ὅθεν καὶ ὁ ἀνθρωπισμὸς βάσις ὦν τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν, παρακαλοῦσιν πάντοτε τὰς καλὰς τέχνας, αὗται δὲ λογιζονται δικαίως τὸ ἀκριβὲς βαθμόμετρον τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ τῶν ἐθνῶν. Ἐντεῦθεν ἐλπίζεται ὅτι ἡ γενναία ὑμῶν προσφορὰ συντελεῖσα, ὡς προελέχθη, εἰς τὴν πρόσδοον τῶν καλῶν τεχνῶν διὰ τῆς ἐμψυχώσεως τῶν σπουδαστῶν τοῦ Πολυτεχνείου, θέλει ἐπενεργήσῃ οὐχ ἥττον εἰς τὴν καθόλου πνευματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Εἶναι δὲ ἐλπίζόμενον ὅτι θέλει κινήσει καὶ ἄλλους σιλοκάλους καὶ εὐπόρους ὁμογενεῖς ἡμῶν, εἰς μίμησιν, ὅπως δι' ὁμοίων ἀθλοῦσι τῶν ἀναζωπυρωθῇ τὸ αἶσθημα τοῦ καλοῦ, καὶ ἡ καλλιτεχνία διαδοθῇ εἰς τὴν φιλότατην ἡμῶν πατρίδα.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 27 Ὀκτωβρίου, 1855.

Ὁ Διευθυντὴς

Α. ΚΑΤΤΑΝΖΟΓΛΟΥΣ.

Η ΕΠΙΚΡΙΣΙΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΜΟΥ.

—ο—

Μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐκδοῦς τὸν δεύτερον τόμον τῶν Ἑλληνικῶν μου ἀρχαιοτήτων, ἔλαβον ἤδη τὴν τιμὴν τοῦ νὰ σχολιασθῶ, καὶ κατὰ τρόπον ἱκανῶς ἀστείον μάλιστα, ὑπὸ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος Ὁμολογῶ ὅτι περιέμενον τὸ τοιοῦτον ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς καὶ πρὶν τούτου εἶχεν ἤδη ἐμὲ μᾶλλον παρὰ τοὺς ἐπιγεγραμμένους λίους ὡς ἀντικείμενον τῶν ἐρευνῶν τῆς. Ἀφ' οὗ ὅμως, ἐκὶ πολὺν διστάσας, ἀπεράσισα ὅτι δὲν μοι ἦτον ἐπιτετραμμένον νὰ μὴ προσιμᾶσω διὰ τινῶν λέξεων εἰς τὸ βιβλίον μου, καταδεικνύων πῶς εἰς τὰς ἐξ ἀσθενείας μου προσελθούσας ἀτελείας αὐτοῦ, προσετέθησαν καὶ ὅσκι ἀναγκαίως προέκυψαν ἐκ τῆς κακίστης καὶ ἐλαεινῆς διευθύνσεως παρ' ἡμῖν τοῦ κλάδου τῶν ἀρχαιοτήτων, ἔκτοτε προϊὼν τί μοι ἐπιφυλάττει ἡ ἀρχαιολογικὴ ἐφημερίς, καὶ ἐθωρακίστην καρτερίαν καὶ γενναϊότητα.

Ἐν γένει δὲν ἀγαπῶ νὰ ἀπανέρχωμαι εἰς ὅσα ἔγραψα ἐγράφησαν, ἐλησμονήθησαν, ἄλλοι ἅς τὰ κρίνωσιν. Ἄν καλὰ, ἐπαινοῦσιν ἑαυτὰ ἂν κακὰ, ὅτι καὶ ἂν εἰπῶ ὑπὲρ αὐτῶν, δὲν τὰ δικαιολογεῖ. Καὶ ἤδη, ἂν τὰ σχόλια τοῦ βιβλίου μου ἐπρόκειτο ν' ἀναγνωσθῶσιν ὑπ' αὐτῶν ἐκείνων ὑφ' ὧν καὶ τὸ κείμενον αὐτοῦ, θ' ἄφηνον ἕκαστον νὰ σταθμίσῃ καὶ κρίνῃ. Ἄλλ' ἐπειδὴ αὐτὰ πίπτουσι καὶ εἰς χεῖρας ἀνθρώπων οὔτε καιρὸν οὔτε ὀρεξίν ἐχόντων ν' ἀναγνώσῃ καὶ μάλιστα νὰ μετελήθωσιν ἐκεῖνο, τινές